OBSAH.

Předmluva 5
Seznam užívaných zkratek 6
I. Systema sceleti - soustava kostrová 7
1. Povšechný popis kostí 7
2. Popis jednotlivých kostí 8
A) Kostra osová 8
I. Vertebra 8
II. Os sacrum 12
III. Os coccygis 13
IV. Sternum 13
V. Costae 14
B) Ossa cranii 15
a) Kosti oddílu mozkového 15
b) Kosti oddílu obličejového 28
c) Prostory a dutiny ohraničené kostmi hlavy 36
C) Ossa extremitatis thoracicae 45
a) Clavicula 46
b) Scapula 46
c) Humerus 47
d) Radius 48
e) Ulna 49
f) Ossa carpi 50
g) Ossa metacarpi 51
h) Phalanges 52
D) Ossa extremitatis pelvinae 52
a) Os coxae 53
b) Os femoris 55
c) Tibia 56
d) Fibula 58
f) Ossa tarsi 58

g) Ossa metatarsi 61
h) Phalanges 62
i) Patella 62
j) Porovnání kostry nohy s kostrou ruky 62
II. Juncturae ossium - soustava spojů kostrových 63
1. *Povšechný popis spojů* 63
A) Synarthrosy 63
B) Diarthrosy - articulus 64
C) Pohyby ve spojích kostrových 65
2. *O jednotlivých spojích kostrových* 67
A) Spoje kostry osové 67
a) Columna vertebralis 67
I. Spoje páteře 67
II. Tvar páteře 69
III. Pohyby páteře 69
b) Thorax 70
I. Spoje hrudního koše 70
II. Tvar hrudního koše 72
III. Pohyby hrudního koše 73
B) Spoje lebky 73
a) Spoje kraniovertebrální 73
b) Synchondrosy lební 75
c) Syndesmosy lební 75
d) Art. mandibularis 75
e) Spoje jazylky 76
C) Juncturae ossium extremitatis thoracicae 77
a) Juncturae ossium cinguli extremitatum thoracicarum 77
b) Art. humeri 79
c) Art. cubiti 79
d) Junctura radioulnaris 81
e) Artt. manus 82
D) Juncturae ossium extremitatis pelvinae 86
a) Juncturae ossium cinguli extremitatum pelvinarum 86
b) Art. coxae 90
c) Art. genus 91
d) Junctura tibiofibularis 93
e) Artt. pedis 94
III. Systema musculorum - soustava svalová 100
1. *Povšechný popis svalů* 100
A) Tvar 100

d) Mesencephalon 457
e) Rozložení jader hlavových nervů v kmenu mozkovém 462
f) Diencephalon 465
I. Thalamus 465
II. Hypothalamus 468
III. Epithalamus 470
IV. Crus cerebri 470
g) Telencephalon 471
B) Dráhy nervové 479
a) Dráhy periferních nervů 481
I. Dráhy spinálních nervů 481
II. Dráby hlavových nervů 488
1. Nervy somatomotorické 489
2. Nervy branchiální 491
3. N. statoacusticus 499
b) Dráhy centrálního nervstva 499
I. Reflexní aparát míšní 500
II. Dráhy tegmenta kmene mozkového 502
1. Tegmentum jakožto reflexní aparát kmene mozkového 502
2. Tegmentum jakožto koordinační centrum 503
III. Dráhy mozečku 512
1. Dráhy lobus flocculonodularis 512
2. Dráhy lobus ant. a post. 514
3. Dráhy lobus medius 515
IV. Dráhy tekta 516
V. Dráhy thalamu 518
VI. Dráhy vegetativních jader v hypothalamu 520
VII. Dráhy corpus striatum 522
VIII. Dráhy rhinencefala 525
1. Aferentní projekční dráhy čichové 527
2. Eferentní projekční dráhy čichové 528
3. Komisurální dráhy rhinencefala 532
4. Asociační dráhy rhinencefala 532
IX. Dráhy neopallia 532
1. Projekční dráhy aferentní 534
A) Dráha sensitivní 534
B) Dráha chuťová 537

C) Dráha sluchová 538
D) Dráha zraková 540
2. Projekční dráhy eferentní 543
A) Dráhy pyramidové 544
B) Dráhy extrapyramidové 546
C) Dráhy jiné hodnoty 548
3. Dráhy associační 549
4. Dráhy komisurální 549
Rejstřík latinských názvů 551
Rejstřík českých a počeštěných názvů 607
Rejstřík autorů 621
Obsah 623

B) Přípojová místa svalů 100
C) Skladba svalů 101
D) Pomocná zařízení svalová 101
2. *Popis jednotlivých svalů* 102
A) Svaly kmene tělního 102
a) Mm. dorsi 102
I. Krátké svaly hřbetní 103
II. Dlouhé svaly hřbetní 104
III. Svaly spinokostální 106
IV. Svaly spinohumerální 106
V. Fascie hřbetních svalů 107
b) Svaly na ventrální straně kmene tělního 108
I. Mm. coccygici 108
II. Mm. perinei 108
III. Mm. abdominis 108
IV. Mm. thoracis 113
1. Vlastní svaly hrudníku 113
2. Končetinové svaly hrudníku 114
3. Diaphragma 114
4. Fascie hrudních svalů 116
5. Velké dutiny trupu a dýchací pohyby břišní 116
V. Mm. colli 117
1. Svaly intervertebrální 117
2. Svaly praevertebrální 118
3. Skupina skalenů 118
4. Svaly infrahyoidní 119
5. Svaly suprahyoidní 119
6. M. sternocleidomastoideus 120
7. Platysma 121
8. Fasciae colli 121
VI. Mm. capitis 122
1. Kožní svaly hlavy 122
2. Svaly čelistní 125
3. Fascie hlavy 127
B) Mm. extremitatis thoracicae 127
a) Mm. humeri 127
b) Mm. brachii 129
I. Skupina volární 129
II. Skupina dorsální 130

III. Fascia brachii 130
IV. Fossa axillaris 131
c) Mm. antebrachii 131
I. Skupina volární 131
II. Skupina radiální 134
III. Skupina dorsální 134
IV. Fascie předloktí a šlachové pochvy skupiny radiální a dorsální 135
d) Mm. manus 136
I. Skupina thenaru 136
II. Skupina hypothenaru 137
III. Skupina prostřední 137
IV. Fascie ruky 138
C) Mm. extremitatis pelvinae 139
a) Mm coxae 139
I.. Skupina přední - m. iliopsoas 139
II. Svaly zadní skupiny 140
III. Fascie svalů kyčelních 141
b) Mm. femoris 141
I. Skupina tibiální 142
II. Skupina přední 142
III. Skupina zadní 144
IV. Fascie stehenní 144
V. Trigonum femorale a fossa iliopectinea 145
c) Mm. cruris 146
I. Skupina ventrální 146
II. Skupina fibulární 147
III. Skupina dorsální 148
IV. Fossa poplitea 150
V. Fascia cruris 150
d) Mm. pedis 151
I. Skupina dorsální 151
II. Skupina plantární 152
1. Vrstva interosseální 152
2. Vrstva hluboká 152
3. Vrstva prostřední 153
4. Vrstva povrchová 153
III. Fascie nohy 154

IV. Systema digestorium - soustava trávicí 155
1. O soustavě trávicí povšechně 155
2. O jednotlivých oddílech soustavy trávicí 158
A) Cavum oris 158
a) Stěny dutiny ústní 158
b) Obsah dutiny ústní 161
c) Slinné žlázy 168
B) Pharynx 169
C) Oesophagus 172
D) Ventriculus 173
E) Intestinum 175
a) Intestinum tenue 175
I. Intestinum duodenum 175
II. Intestinum mesosteniale 177
b) Intestinum crassum 178
1. Intestinum caecum a processus vermiformis 178
2. Intestinum colon 178
3. Intestinum rectum 181
F) Hepar 183
a) Tvar 183
b) Skladba 184
c) Serosa jaterní 184
d) Oběh krevní 184
e) Vztahy 184
f) Vývodné cesty žlučové 185
G) Pancreas 186
H) Lien 187
CH) Situs viscerum 189
I) Peritonaeum 190
a) Vývoj 190
b) Řasy peritoneální 197
c) Jamky a slepé choboty peritoneální 198
d) Cavum peritonaei 199
V. Systema respiratorium - soustava dýchací 200
1. Horní oddíl soustavy dýchací 200
A) Nasus ext. 200
B) Cavum nasi 201
C) Sinus nasales 204

2. Dolní oddíl soustavy dýchací 205
A) Larynx 206
B) Trachea 212
C) Bronchus 213
D) Pulmo 213
E) Pleura 218
a) Cavum pleurae a pleura parietalis 218
b) Pleura pulmonalis 220
F) Mediastinum 220
3. Žlázy s vnitřním vyměšováním v sousedství soustavy dýchací 221
A) Gl. thyreoidea 221
B) Gll. parathyreoideae 221
C) Thymus 221
VI. Organa urinalia - ústroje močové 223
1. Ren 223
2. Vývodné cesty močové 225
A) Calices renales 225
B) Pelvis renalis 225
C) Ureter 225
D) Vesica urinalis 226
E) Urethra 229
3. Corpus suprarenale 230
4. Paraganglia abdominalia 230
VII. Organa genitalia - ústroje pohlavní 231
VIIa) Organa genitalia masculina 231
1. Partes genitales ext. masculinae 231
2. Hluboké (vnitřní) pohlavní orgány 234
A) Testis 234
B) Epididymis 234
C) Zbytek embryonálních orgánů u muže 235
D) Ductus deferens 235
E) Gl. vesiculosa 236
F) Ductus ejaculatorius 236
G) Prostata 237
H) Urethra masculina 238
CH) Gl. bulbourethralis 239
I) Descensus testis, funiculus spermaticus, tunicae testis et funiculi spermatici 239
3. Mm. perinei 242

VIIb) Organa genitalia feminina 245
1. Partes genitales ext. femininae 245
2. Pohlavní ústroje hluboké 247
A) Uterus 248
B) Ovarium 250
C) Tuba uterina 252
D) Vagina 252
E) Zbytky embryonálních orgánů u ženy. 253
3. Mm perinei 254
VIII. Systema vasorum - soustava cevní 256
1. Cor 256
A) Povrchová úprava 257
B) Úprava dutin srdečních 258
C) Skladba stěny srdeční a vak perikardiální 261
a) Endocardium 261
b) Myocardium 262
c) Epicardium 263
d) Pericardium 263
D) Vztahy srdce 264
2. Vasa sanguinea 265
A) Arteriae 265
a) A. pulmonalis 266
b) Aorta 266
I. Větve aorta ascendens 266
II. Větve arcus aortae 267
III. Aorta thoracica 279
1. Větve viscerální 279
2. Větve parietální 279
IV. Aorta abdominalis 280
1. Větve parietální 280
2. Větve viscerální 280
3. Konečné větve aorty břišní 283
A) Aorta caud. 283
B) A. ilica communis 283
B) Venae 290
a) Vv. pulmonales 290
b) Vv. cordis 291
c) V. cava cran. 291

d) V. cava caud. 298
e) V. portae 303
3. *Vasa lymphacea* 305
A) Povšechně o cévách a uzlinách mízních 305
B) Hlavní cévy mízní 306
a) Ductus thoracicus 306
b) Truncus lymphaceus dex. 307
C) Hlavní uzliny mízní 307
a) Mízní uzliny hlavy 307
b) Mízní uzliny krku 308
c) Mízní uzliny končetiny hrudní 309
d) Mízní uzliny dutiny hrudní 310
e) Mízní uzliny dutiny břišní a malé pánve 311
f) Mízní uzliny končetiny pánevní 312
IX. Integumentum commune - soustava kožní 314
1. *Cutis* 314
2. *Přídatné ústroje kožní* 316
A) Ústroje zrohovatělé 316
B) Gll. cutis 320
X. Organa sensuum - soustava čidel 323
1. *Čivá zakončení nervová* 323
A) Volná zakončení nervová 323
B) Corpuscula nervorum terminalia 323
2. *Čidla se smyslovými buňkami* 325
A) Organon olfactus 326
B) Organon gustus 326
C) Organon visus 327
I. Bulbus oculi 327
II. Organa oculi accessoria 333
1. Očnicové svaly 333
2. Palpebrae 335
3. Organa lacrimalia 337
III. A. a vv. ophthalmicae a oběh mízy v kouli oční 338
D) Organon status et auditus 341
I. Auris ext. 341
1. Auricula 341
2. Meatus acusticus ext. 343
3. Membrana tympani 344

II. Auris media 344
1. Cavum tympani čili tympanum 345
2. Tuba pharyngotympanica 349
3. Cellulae mastoideae 350
III. Auris int. 351
1. Capsula ossea labyrinthi 351
2. Labyrinthus membranaceus 354
3. N. statoacusticus 357
XI. Systema nervorum - soustava nervová 359
1. *Systema nervorum centrale* 359
A) Zevní tvar ústředního nervstva 360
a) Medulla spinalis 360
b) Encephalon 362
I. Myelencephalon čili medulla oblongata 363
II. Metencephalon 364
III. Mesencephalon 368
IV. Diencephalon 369
V. Telencephalon 372
B) Dutiny ústředního nervstva 380
a) Canalis centralis 381
b) Ventriculus IV. 381
c) Aquaeductus mesencephali 382
d) Ventriculus III. 383
e) Pars lat. ventriculi telencephali 384
f) Liquor encephalicus 385
C) Meninges 386
a) Pachymeninx 386
b) Arachnoides 387
c) Pia mater 388
d) Liquor encephalospinalis 389
D) Arterie centrálního nervstva 389
a) Větve a. carotis int. 389
b) Větve a. vertebralis a a. basialis 390
c) Rr. spinales 391
E) Sinus durae matris 392
a) Popis jednotlivých sinus durae matris 392
b) Přítoky sinus durae matris 393
2. *Systema nervorum peripheric um* 394
A) Nn. capitales 395

I. Fila olfactoria 395
II. N. terminalis 396
III. N. oculomotorius 396
IV. N. trochlearis 396
V. N. trigeminus 396
VI. N. abducens 404
VII. N. facialis a n. intermedius 405
VIII. N. statoacusticus 406
IX. N. glossopharyngicus 406
X. N. vagus 408
XI. N. accessorius 410
XII. N. hypoglossus 410
B) Nn. spinales 411
a) Rr. dors. 411
b) Rr. ventr. 412
I. Plexus cervicalis 412
II. Plexus brachialis 414
1. Pars supraclavicularis 414
2. Pars infraclavicularis 415
III. Rr. ventr. nn. thoracicorum (nn. intercostales) 419
IV. Plexus lumbalis 419
V. Plexus sacralis 422
VI. Plexus pudendalis 425
VII. Plexus coccygicus 426
C) Systema nn. sympathicum 426
a) Pars cephalica et cervicalis systematis sympathici 426
b) Pars thoracica systematis sympathici 429
c) Pars abdominalis et pelvina systematis sympathici 430
d) Praevertebrální pleteně dutiny břišní a pánevní 431
D) Systema nn. parasympathicum 434
a) Pars encephalica systematis sympathici 434
b) Pars sacralis systematis parasympathici 434
3. Skladba orgánů soustavy nervové 434
A) Rozložení šedých a bílých hmot v centrálním nervstvu 437
a) Medulla spinalis 437
b) Medulla oblongata 443
c) Metencephalon 450
I. Pons 451
II. Cerebellum 455